

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/15106

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 - 156737
Konu : Soru Önergesi

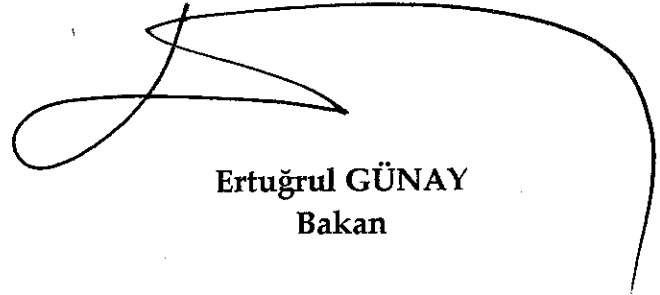
22/02/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 01/07/2010 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-224-13 - 2996 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Yılmaz TANKUT'un 7/15106 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK : Cevap (4 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN YILMAZ TANKUT'UN 7/15106 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Basında çıkan haberlerde, Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkında 2004 yılında yayınlanan ve yayım tarihinden bu yana 21/c maddesi bir türlü uygulanamayan Alan Kılavuzları yönetmeliği gereği Araçlarda Profesyonel Rehber bulunması durumunda dahi Alan Kılavuzu almak zorunlu hale geleceği ve uygulamanın 01 Haziran 2010 tarihinden itibaren Kilitbahır ve Kilye koyu bölgelerine kurulacak seyyar kapılar aracılığı ile denetleneceği ve uygulanması sağlanacağı belirtilmektedir. Ayrıca bu kurala uymayanlar hakkında ise gerekli cezaların uygulanacağı belirtilmiştir.

Milli park yetkililerinin, bir haftadır yönetmeliği gerekçe göstererek giriş kontrol kapılarında araçları durdurarak, Şehitliğe giren gruplardan 140 lira aldıkları belirtilmektedir. 2007 yılında ihaleyi kazanan şirket tarafından alınmak istenen ayakbastı parasının bu kez Devlet tarafından yani Gelibolu Milli Park Müdürlüğü çalışanları tarafından toplanıyor olmasına hem alan kılavuzları, hem kokartlı rehberler, hem de ziyaretçiler büyük tepki göstermektedirler.

Soğanlıdere Şehitliğinde yatan dedesinin mezarını görmek için geldiğini ifade eden vatandaş, uygulamayı şu sözlerle eleştirmektedir; "Görevliler bana alan kılavuzu alınmaması halinde otobüsün plakasına para cezası tatbik edileceğini söyledi. Bu durum üzerine parayı vererek alan kılavuzu da almadan şehitliklere gittik. Şimdi bu durum ayakbastı parası değildir de nedir?"

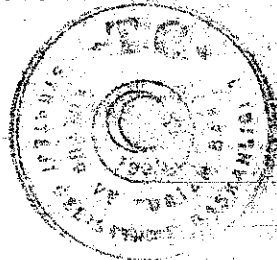
Bu hususlar çerçevesinde;

SORU 1: Yaşanan bu sorun hakkında bilginiz var mıdır? Sizlere bu konuda şikayet bilgisi gelmiş midir?

SORU 2: Vatandaşların kendi Şanlı Tarihini ve geçmişini öğrenmesinden kimler rahatsızlık duyduğu için bu uygulama ihtiyacı doğmuştur? Geçmişini sadece parası olan mı öğrenecektir?

SORU 3: Vatandaşların, "Bu gidişle Anıtkabir ziyaretini de artık paralı yaparlar" şeklindeki endişeleri nasıl giderilecektir?

SORU 4: Vatandaşların, "Çanakkale'de devlet eliyle soygun!" şeklindeki şikayetlerini nasıl giderilecektir?

SORU 5: "Bu uygulama, şehitlerimiz üzerinden para kazanma amacı olarak görülmektedir. Çanakkale geçilmesin diye kanlarını ve canlarını ortaya koyan ecdadını ziyaret etmek isteyenler, 140 lira ödemedikçe ecdadını ve tarihini göremeyecek. Yapılan uygulama insanları milli tarihinden uzaklaştırma operasyonudur. Seyahat özgürlüğünün Anayasa ile güvence altına alınmasına karşılık, bölgeyi gezenlerden ücret talep edilmesi en iyi ifadeyle kamusal soygun olarak tarif edilebilir?" şeklindeki genel manada dile getirilen endişelerin giderilmesi için neler yapılacaktır?

CEVAP : Alan kılavuzluğu uygulaması Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından başlatılmış ve uygulamada ortaya çıkan bazı sorunlar gerek Bakanlığımız gerek rehberler gerek Seyahat Acenteleri tarafından izlenmektedir. Yaşanan sorunlar Turizm Sektörü, Meslek Örgütleri ve vatandaşlarımız tarafından Bakanlığımıza intikal ettirildiğinde gerekli işlemler mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılmaktadır. Ayrıca hizmetlerin sağlıklı ve etkin şekilde yürütülüp yürütülmediği, mevzuata aykırı uygulamaların tespiti ve önlenmesi kapsamında denetimler yapılmaktadır. Tarafımıza intikal eden talep ve şikayetler ile denetimlerde tespit edilen hususlar alan kılavuzu uygulamasında yetkili ve sorumlu olan Çevre ve Orman Bakanlığına bildirilmekte ve sorunun çözümü yönünde tedbirlerin alınıp alınmadığı da takip edilmektedir.

Konuyla ilgili olarak en son, Türkiye Seyahat Acentaları Birliğinin 26/05/2010 tarihli ve 21122 sayılı yazısı Bakanlığımıza intikal etmiştir. Söz konusu yazıda 01/06/2010 tarihinden itibaren Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkına giden seyahat acentalarının rehberin yanı sıra alan kılavuzu almalarının zorunlu koşulları ve alan kılavuzu ücretlerinin acentaların organizasyon bedellerinin çok önceden belirlenmesinden dolayı sorun olmasından bahsedilmiş ve bu konunun çözüme kavuşturulması gerekliliği belirtilmiştir.

Turizm sezonunun sorunsuz bir şekilde yürütülebilmesi ve sorunun çözüme kavuşturulması için Çevre ve Orman Bakanlığına hitaben yazılan 07/06/2010 tarihli ve 120017 sayılı yazımız ile yaşanan sorunlar iletilmiş ve bu konulara çözüm getirilmesi amacıyla 11/06/2010 tarihinde Çevre ve Orman Bakanlığında bir toplantı düzenlenmiştir.

Konuya ilişkin Çevre ve Orman Bakanlığından alınan cevabi yazı aşağıda belirtilmiştir.

"Korunan alanların ilanını müteakip, söz konusu alanların sınırları dahilinde ve yakın çevresinde yaşayan insanlar, korunan alan kararlarından ekonomik ve sosyal anlamda olumsuz etkilenmektedir. Korunan alan kararlarından olumsuz etkilenen yöre insanı, korunan alanlara ve kaynaklarına gerekli özeni göstermemekte, sonuçta korunan alanlar bu durumdan olumsuz etkilenmektedir. Belli ölçülerde de olsa, korunan alan sınırları dahilinde ve yakın çevresinde yaşayan yöre insanının, korunan alan ilanı ile birlikte başlayan ekonomik kayıplarının

karşılanması ile korunan alanlardaki ziyaretçi yönetimi hizmetlerinin korunan alan sınırları dahilinde ve yakın çevresinde yaşayan yöre insanı tarafından yerine getirilmesi amacı ile 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu'nun 16'ncı maddesinde bir değişiklik yapılarak Milli Parklar Kanunu kapsamına giren ve Uzun Devreli Gelişme Planı tamamlanan korunan alanların sahip oldukları kaynak değerlerinin korunarak kullanılması, ziyaretçilerin bilgilendirilmesi ve ziyaretçi yönetiminin sağlanması amacıyla korunan alan sınırları dahilinde ve yakın çevresinde yaşayan yöre insanının alan kılavuzu olarak yetiştirilmesine imkan sağlanmıştır.

Milli Parklar Kanunu'nda yapılan bu değişikliğe uygun olarak hazırlanan "Alan Kılavuzlarının Seçimi, Eğitimi, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik", 28/03/2006 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

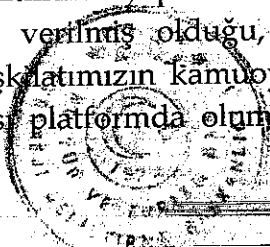
Alan kılavuzluğu uygulamaları ile korunan alanlardaki kaynak değerlerini korumak, ziyaretçilere tanıtmak, sürdürülebilir yaklaşımla ve koruma kullanma dengesi içerisinde alanların yönetimine destek olmak, ziyaretçileri yönlendirmek ve bilgilendirmek, korunan alanlarda yaşayanların sosyo-ekonomik refahına katkıda bulunmak öngörülmektedir.

Bu doğrultuda öncelikle korunan alanlar içinde ve yakın çevresinde yaşayan yöre insanının alan kılavuzluğu hizmetlerinden yararlanması hedeflenmekte ve eğitimler de korunan alanlarda yaşayan yöre insanı odaklı olarak gerçekleştirilmektedir.

Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı, milletimiz için önem arz eden tarihi yerlerin başında gelmektedir. Her yıl yaklaşık 2.000.000 kişi bu tarihi mekanı ziyaret etmektedir. Ancak, gelen çok sayıdaki ziyaretçinin tarihi ve manevi değeri çok yüksek olan bu alanı gelişigüzel gezmesi ve alanın kaynak değerleri hakkında yeterince bilgi almadan ayrılması ya da bu konuda ehliyetsiz ve korsan kişiler tarafından yalan yanlış bilgilerle bilgilendirilmesi, ziyaret eden kişilerin alanın kaynak değerlerine zarar vermesi, alanın yönetiminden sorumlu Çevre ve Orman Bakanlığını olduğu kadar tüm ulusumuzu da rahatsız etmektedir.

Ziyaretçilerin korunan alanlarda programsız-düzensiz dolaşımının neden olacağı tahribat ve çevre kirliliğinin yanı sıra, korunan alanlara gelen ziyaretçilerin taleplerine paralel olarak söz konusu sahaların tanıtımına yönelik, teşkilatımızın bilgisi dışında işin ehli olmayan kişiler tarafından da düzensiz ve doğruluğundan şüphe duyulacak bir şekilde saha tanıtım hizmeti verilmektedir.

Faaliyet alanları ile ilgili olarak; idaremiz dışında ehli olmayan kişiler tarafından ve korsan olarak tanıtımının yapılması ile ilgili haberlere geçen yıllar yerel ve ulusal basında sıkça yer verilmiş olduğu, bu olumsuz gelişmelerin basın organlarında çıkması, hem teşkilatımızın kamuoyundaki itibarını zedelemekte ve hem de ülkemizin uluslararası platformda olumsuz bir şekilde anılmasına neden olmaktadır.

Bütün bu nedenlerden dolayı; ziyaretçi yönetiminin düzenlenmesi korunan alanların devamlılığının sağlanması, kaynakların gelecek nesillere en az zararla devredilebilmesi ve bu alanların sürdürülebilir kalkınmadaki rollerinin en iyi şekilde tanınması ve en önemlisi hem bugün ve hem de gelecek için korunması ile mümkün olabilecektir. Bu alanlarda yaşayan insanların da alternatif gelir getirici faaliyetler ile desteklenmesi ise kaynakların korunması konusunda sahiplenmeyi artıracak ve daha etkin bir koruma sağlanabilecektir.

Özel alanlar için özel önlemlerin alınması ve özellikle bu alanlardaki kaynak değerlerinin korunmasının ilgili taraflarla birlikte sahip çıkılması ile mümkün olacağı aşıkardır. Bu nedenle özel statü ve yasayla koruma altına alınan korunan alanlardaki uygulamaların da sahalara özel olması gerekmektedir. Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkında bir ulusun evlatları şehitliklerini ziyaret ettikleri ve geçmişini öğrenmek için ücret alınmamakta; ücret, Milli Park ve şehitlikler hakkında doğru bilgi alınmasını sağlamak ve bu değerleri en iyi şekilde korumak ve tanımak amacıyla alınmaktadır.

Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkında gerçekleştirilen alan kılavuzluğu uygulaması ve akabinde verilen hizmetin karşılığı olarak ödenen ücretin bir bölümü, alanda bulunan yerleşim birimlerinin geliştirilmesine, bir kısmı devlete vergi olarak ödenmekte ve ancak kalan cüzi bir bölümü kılavuzlara ödenmektedir.

Uygulamaya ilişkin olarak mevcut Yönetmeliğe göre; Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkını gezmek, tanımak ve bilgi edinmek amacıyla gelen her grup alan kılavuzu almak zorundadır. Bu zorunlulukta; alan kılavuzları hangi noktalara gidileceğini, nerelerin kullanılacağını, nerelerin kullanılmayacağını bildiklerinden, ziyaretçi güvenliğinin sağlanması yanı sıra alandaki kaynak değerlerinin tahrip edilmemesi ve kaynakların korunması hedeflenmektedir. Alan kılavuzlarının alacağı ücretlerden köy tüzel kişilikler de belli oranlarda pay alabildiğinden dolayı doğrudan alana belli bir geri dönüş olmasını sağlamaktadırlar.

Bu uygulama insanları milli tarihinden uzaklaştırma olmayıp aksine tarihimizi doğru öğrenme ve doğru öğretme adına ziyaretçilerin daha doğru ve anlaşılır bilgiye ulaşmalarını saylayacak bir uygulamadır. Bu uygulamanın kaldırılması düşünülmemektedir."

